NUH DER PEYGAMBER DEMEZ

7 ARALIK 1949

SENE: 1 SAYI: 6

NUHUN Gemisi

Çarşamba Günleri Çıkar ★ HEDİYESİ 10 KURUŞ ★ Siyasi Mizah Dergisi

Kısa Bir Hesaplaşma

Milli bağımsızlığımızdan söz açılınca onun sükenler, son günlerin şu gazete hâvadisle - rini görünüşlerile elbet:

— Bütçemiz bu sene de hem denk değildir; hem de geçen seneye nazaran kabarmıştır.

— Dış ticaret ve tediye muvazenelerimiz yine açıktır.

— Amerikanın tavsiyeleri - ne(?!) uyularak milli savunma işlerimizde temelli değişiklikler yapılmış ve savunma işlerimize sokulan Amerikalı uzmanların(?!) sayısı çoğalmıştır (Türk umumi efkârı bu olaylar başkan Trumanın Türkiye hakkındaki son raporundan öğrenmiştir. İlgili çevrelerimiz daha önce açıklamalar yapsalar da, zevahiri kurtarsalar bari!)

Bütçemizde, dış ticaret ve tediye muvazenelerimizde açık olmasının neye delâlet ettiğini bu satırın kimseler bilirler elbet. Ama neden açık verdiğimizi hiç düşündüler mi acaba? Acaba bütçe, ticaret ve tediye muvazenelerindeki açıkların, memleket halkının yaşama seviyesi üzerindeki tesirlerini ve memlekette hangi sınıfa mensup halk tabakasının bu açıkların ağırlığı altında ezildiğini hesapladılar mı? Hele Türk halk yığınlarının yarınları için besledikleri ümitlerle, başkan Trumana raporu arasındaki korkunç münasebeti sezdiler mi acaba?

Olaylar bu yönlerden incelenirse, bütçe açığının milli savunma masraflarımızı karşılayamıyacak durumda olmasından bir de gerçek gelirlerimizin son senelerde bir hayli düşmesinden ileri geldiği görülür. Ve yine görülür ki; bu açıkların yükünü, memleketin doğrudan doğruya emeğile yaşayan halkı, yani memleket nüfusunun yüzde 93'ü taşıyor.

Oysa ki, gerçek gelirimizin düşmesi ve milli savunma masraflarının artması sebepsiz değildir. Her iki olay da, Amerikanın kuyruğuna ve buyruğuna bağlanmamızın sonuçlarıdır. Gerçekten, milli savunma masraflarımız, Amerikanın ileri karakolu olmak vazifesini üzerimize aldığımızdanberi hisbütün kabarmış; dış ticaret ve tediye muvazenelerimizdeki açıklar da, Amerikan malları - nın pazarlarımızı istilâsından sonra başlamıştır.

Amerikanın tavsiyelerde (?!) bulunacak ve bizi silâhlandırıp içimize sayısı gittikçe artan uzmanlar(?!) sokacak kadar milli savunmamızla ilgilenmesi ise, büsbütün korkunçtur. Çünkü bu emlâkanın bizi sürükliyeceği harp - ler, Türk halkının hissesine tarif edilemez ıstıraplardan, sefaletten, hastalıktan, açlıktan ve ölümden başka hiç bir şey isabet etmiyecektir.

N U H

TRUMAN C. H. P. Li Mi?

Bunu sezmiyor değildik ama şimdi belli oldu, Truman C. H. P. li Seçimlerden önce söylediklerile seçimlerden sonra yaptıkları arasında iki farka bakarak bunu pekâlâ anlamak mümkündü, fakat ne de olsa insan tereddüt ediyor. Artık tereddüde mahal yok.

C. H. P. li olmayanlara karşı bu parti liderlerinin başvurduğu başlıca tehdid ne idi?

C. H. P. Propagandası «Bizi beğenmemek demek Moskoflarla iş birliği yapmaktır.» Yani C. H. P. ye göre C. H. P. yi beğenmemekte hür değiliz, çünkü Ruslar C. H. P. yi beğenmiyor. Ne yapalım ki bu tehditlere rağmen millet C. H. P. yi beğenmiyor. Gel gelelim, Amerikan kongresine verdiği sekizinci üç aylık raporda, bu işe başkan Truman da karıştı ve söyledikleri, mantığı, C. H. P. liderlerinin aynı. Bakın neler buyuruyor:

«Sovyet propagandası Türkiye'de, hükûmet aleyhine ve Amerikan aleyhtarı hislerin mevcudiyetini ispat için her çareye baş vurmuştur.»

Yani hükûmet aleyhine kanaat beslemek, dolayısile «Sovyet propagandası» oluyor, «Amerikan yardımını» beğenmemek de keza...

Başkan Truman'a göre:

Sovyet Radyosu, Yakın Doğu ve Türkiye'deki sözde Amerikan «emperyalizmi» iddiasını istismar ederek Türkleri endişelendirmeğe uğraşmıştır. Bu taktik, akamete

(Devamı 2 de)

Patronlar sendikası

Patronlar sendika kuruyor. Demek oluyor ki vatanımızın bu en mağdur evlatları nihayet Çalışma Bakanlığı tarafından müstahak oldukları derin muhabbetle kucaklanacak. Vatan için her fedakârlığı göze alarak yine vatan için milyonlar biriktiren bu fedai kardeşlerimizle maalesef bugüne kadar kimse alâkadar olmuyordu. Oysa ki lâfta da olsa, İşçi vatandaşlarla ilgileniliyor, onlara türlü vaatlarda bulunuluyordu.

İşçiler bu aşırı tevecciihe lâyık olmadıkları halde, sırf zahmet etmesinler, yorulmasınlar diye onlara sendikalar kuruldu, başkanlar verildi. Çalışma Bakanlığı sırf işçilerin sıhhî durumunu göz önünde tutarak, evvelce kendi kendilerine türemiş olan sendikaları da gitti, bu işe ön ayak olanları, İstanbul ceza evinde istirahat ettirdi. Evet, ihtiyarlık sigortası, 500 yataklı hastahane gibi vaatlerle gımaran işçiler, grev hakkı verilmelidir, diyecek kadar işi azıttılar. Çalışma Bakanı Sirer, bu endişe verici belirtiler karşısında iş-

(Devamı 4 de)

AMERİKAN PETROLUNU MU MÜDAFAA EDECEĞİZ?..

— Adı Yemendir, giden gelmiyor, acep nedendir?

Başkan Truman C.H.P.li mi

[Taahhütler] [Tavsiyeler] - Biz mancınıkla oktan gayri silâh görmedik mi? Mohaç zaferimiz

(Baştarafı 1 incide)

Truman — C. H. P.

Yine görülüyor ki Başkan Truman, C. H. P. ağzı kullanarak, Amerikanın, Yakın Doğu ve Türkiyede ki sızmasını endişe ile takip eden vatandaşlar -dolayısile- Sovyet radyosu gibi düşünüyorsunuz diyor. Başkan Truman C. H. P. liderlerini beğeniyor, varsın beğensin, fakat «Sovyet radyosu»na benzetmelerle kimseyi doğru bildiği yoldan çeviremez.

C. H. P. politikasından ve sözde Amerikan «yardımından» kuşkulanmakta haklı olduğumuzu anlamak için uzağa gitmeğe ne hâcet. Truman'ın bahsi geçen raporuna bir göz gezdirmek yeter.

Yabancı müdahale

Bu raporu okuyanlar görürler ki Truman'ın C. H. P. li gibi konuşmakta -kendi çıkarı bakımından- hakkı vardır, çünki C. H. P. den ve benzerinden başka hiç bir parti, yabancı müdahaleye bu kadar geniş bir meydan ve remez.

Bakın Truman raporunda neler anlatıyor:

«Gerek, Türk, gerek Amerikan makamları, Türk Genel Kurmayındaki gelişmeleri tesri etmeği taahhüt etmişler»

En mahrem işlerimize yabancı bir devlet adamının karışması endişe verici değil de nedir? Türk makamları, «Türk Genel Kurmayında ki gelişmeleri tesri etmeği» kime taahhüt etmişlerdir? Başkan Truman'a mı, Amrikan kongresine mi? Kime olursa olsun, böyle bir taahhüt olsa olsa Türk milletine yapılmalı ve buna hiç bir Amerikan makamı burnunu sokmamalı...

«Taahhütler» «Tavsiyeler»

Gel gelelim ne care ki C. H. P. liderli Amerikalılara bu hakkı tanımışlardır ve bu, gerek hükûmet aleyhine gerek Amerika aleyhine, Kuvvetli bir cereyan yaratmaktadır. Truman'ın Sovyet radyosundan bahsetmesi bu gerçekleri ört bas etmek içinse boşuna zahmet, rapordaki «tavsiye» lerin cinsi ve miktarı ile «taahhüt»lerin ifade ettiği mâna açık.

Biz hiç mi silâh görmedik

Hani Truman'ın raporuna bakılırsa galiba biz hâlâ mancınıkla oktan gayri silâh görmedik. İstiklâl savaşında bize saldıran Fransız, İngiliz, İtalyan ve Yunan emperyalistleri de öyle zannediyorlardı ama, bu denize döküllmelerine mâni olmadı. Bakın raporda daha neler var:

«Birleşik Amerika ordu grupu personelinin gözü önünde bulunan ve hakiki mermi kullanan Türk tank, piyade ve topçu birlikleri, bu muhtelif silâhların taktik, meharet ve atış kudreti nin koordine bir şekilde kullanılmasını göstermek bakımından, Türkiye'de ilk defa tertip olunan bir gösteride iş birliği yaptılar.»

«Hakiki mermiyi» kullanma tarihi Amerikan yardımı ile başlamadığını, «Amerika ordu grupu personelenin gözü önünde» bulunmaksızın Türk askerinin başardığı işler olduğu, Amerikan dostlarımıza şuracıkta hatırlatalım.

Mohaç zaferimiz

Meselâ Amerika ovalarında Kızıl derili kabilelerin hüküm sürdüğü bir sırada biz, Mohaç isminde bir muharebe kazandık. O zamanlar Avrupa hıristiyanları Türklere «Barbar» derlerdi, «medeniyet»i kurtarmak için hıristiyanlara göre bizi yer yüzünden silip süpürmek lâzımdı, Avrupa hıristiyanlarına göre «Asyalı sürülerden» ibarettik, hakkımızda neler uydurulmamıştı... İşte o günlerde «Avrupaya» karşı Macaristanda, Mohaçta bir meydan muharebesi kazandık. Bu muharebe, suvari (o zamanın tankları) piyade ve topçu birliklerinin, bu muhtelif silâhların taktik, meharet ve atış kudretinin koordine bir şekilde kullanılması sâyesinde kazanılmıştır. Bu savaş 1.5 saatte ve üstün bir topçu kuvvetile kazanıldığı gibi hiç bir Amerikalı heyetin gözü önünde savaşılmadı.

Ne günlere kaldık

İşte bu yüzden olacak ki, Çaldıranda Selim'in Mısır seferinde, Mohaç da, muhtelif silâhları nasıl koordine ettiğimizi dostlarımız bilmiyor, bu yolda ilk tecrübemizi sâyelerinde yaptığımızı sanıyorlar. Hakları da var, meselâ 500 topla Mısırda zaferler kazandığımız sırada, Amerikada Kızıl derililer kafa tası yüzülecek «yabancı» arıyorlardı.

Amerikalı dostlarımızın «lojistik» dedikleri bilgi ile, ikmâl işleri ile, seyyar köprü işlerile, topçu lukla, keşif v.s. ile alış verişimizin «biraz» daha eski olduğunu hatırlatmakta fayda var, evet, bu

nu yabancılara da, kendimize de hatırlatmanın faideli olduğu günlere kaldık...

FARE

Fethin 500üncü yıldönümünde biz

Gecek

Fethinin 500 üncü yıldönümünde «Bizans» yeniden kuşatılmış bulunuyor. Yeni «muhasırlar» da eski «fatihleri» gibi yeni bir hayatı ve yeni bir nizamı temsil ediyorlar.

Yeni bir cennet

Bu insanların kurduğu yeni toplulukta hırsızlık yok; Vukuat yok mal mülk kavgaları yok; hükûmet yok; polis, muhtar, bekçi mevcut değil. Sakın bu yeni «Orduyu küçük bir cemaat filân zannetmeyin. Bizim bir çok vilâyet merkezlerimizden, Zonguldaktan, Afyondan, İzmitten daha kalabalık, 35.000 e yakın. Bu ordu nerede mi? Uzağa gitmeğe lüzum yok, Yedikuleden biraz çıkmak kâfi: Gecekondular diyarında.

Sonra bu yeni nizama katılmak orada yerleşmek uzun merasime tâbi filân da değildir. Kimse pasaport sormaz, huduttan geçerken sizi vurmaz. Çifte saraylarda otomobil ambalajlarından birini yakaladınız mı (Pakard ve Ford ambalajlarını tavsiye ederiz (Gecekondularda denenmiştir) doğru bu cennete gidip yerleşebilirsiniz.

(x) Muhtelif hanesindeki 10 liranın nereye verileceğini hususi olarak idarehanemizden öğrenebilirsiniz.

Gerçi hazirandan beri yeni gecekondulara müsaade edilmiyorsa da eskilere de müsaade edilmemiş olduğunu düşünerek bir gece de bir ev sahibi olabilirsiniz. (Her şeyin bir kolayı var!) Bu sene kış da mübayim geçiyor, maalle yerleşir, kira parasından kurtulursunuz. Sonra paranız oldukça ilâveler yaparsınız.

Yalnız, bu arada, aklınızda olsun, sakın yerleşmiş gecekonducuların arsalarına tecavüz edeyim demeyin. Gerçi ellerinde tapu fi-

100 liraya bir ev

Bu size nihayet 100 liraya mal olur. İsterseniz hesabını müfredatile vereyim:

65	Lira	Bir adet Packard veya Ford ambalajı, 6 parça.
15	»	Dam için Ruberoit.
10	»	Kazıçeşmeye kadar araba masrafı.
10	»	Muhtelif (x)
100	»	Toplam

Yalçın'a yazık olur

C. H. P. Milletvekili, C. H. P. Meclis Gurupu Başkan vekili, hükûmetin yarı resmi gazetesi Ulusun baş yazarı, C. H. P. nin sözcüsü Hüseyin Cahit Yalçın, Rusyaya derhal bir atom bombası atılması yolunda Amerikalılara öğüt veren bir baş makale yazmıştı. Ankaradaki yabancı muhabirlerden biri, demokrat Zafer gazetesi baş yazarı Mümtaz Faik'e gitmiş ,bu makaleyi çok mühim bulduğunu ve derhal memleketine telgrafla bildirdiğini söylemiş. Meğer Mümtaz Faik makaleyi görmemişmiş, adam gösterince şaşırmış

Geçen hafta bu mevzu hakkında Zaferde iki makale yazdı . Bunun dosdoğru bir kaşkarticilik olduğunu, Rusların yeniden düşmanlığını çekmekten başka bir şeye yaramıyacağını, üstelik hükûmetin yarı resmi gazetesinde böyle bir makalenin çıkmasının bir çok tefsiriere yol açacağını, herkesto hükûmetin de bu fikirde olduğu hakkında bir kanaat uyandıracağını söyledikten sonra aşağı yukarı şöyle diyor: «Ruslar da bize atom bombası atarlarsa Hüseyin Cahit her halde o sırada ya Nevyorkta, ya İsviçrede bulunacaktır!»

Hiç şüphemiz olmasın ama bunda şaşılacak bir şey yok İhtiyar adamcağızdan bizimle beraber atom bombasına göğüs germesini istiyecek değiliz ya. Kırk yılda bir, böyle keskin bir kafa yetiştirmişiz, onu da ayak takımı ile biri arada feda edemeyiz doğrusu. Hattâ şimdiden kalksa da İsviçrede mi, Amerikada mı nerde gönlü çekerse yerleşse, biz de onun emniyet içinde olduğunu düşünüp biraz rahat huzur yüzü görsek ne iyi olur.

Yahya Kemal 65inde

Geçen hafta şair Yahya Kemalin 65 inci doğum yılı kutlandı. Bu şairin son devir edebiyatımızda bir yeri olduğu muhakkak. Hattâ isterseniz; «Yeni şiirimizin tekâmülünde büyük rolü olmuştur» da diyelim. Ille ve lâkin, nerede ise üstadın aksırıklarının karşısında bile «Aman efendim, bu ne güzellik, ne şaheser» diye kendinden geçen cezbelilerin (yâni meczupların) affına mağruren şunu kabul etmek gerek ki bu şair hayatını kendi ellerile varlığını tarihin, soğuk sinesine gömmüş bulunmaktadır. Arada bir şarap reklâmının üstünde gördüğümüz şu:

«Biz veda etmek üzereyiz kedere
Getir ahbaba bir Kavaklıdere»

beyti de şu günlerde 65 yaşı kutlanan Pakistan sefiri sabıkı, Yahya Kemalin şair Yahya Kemale söylediği bir mersiyedir, Her halde. Siz buna isterseniz bir iflâs ilânı da diyebilirsiniz!..

İlgilenmiyorlar diye kim demiş

İş bulduruz ümidile Adanaya göçen binden fazla aile, şu günlerde, evsiz barksız, işsiz, açtır.

Hükûmete baş vurmuşlar:

Önce bölge iş müdürlüğü el koymuş ise, yerinde incelemeler, kanunlar, tüzükler; raporlar; falan filan. Sonunda «Çalışma Bakanlığını ilgilendirmez» bu mes'ele demişler. Çünkü Çalışma Bakanlığı çalışanlarla uğraşır, işsiz güç süzlerle değil.

Tarım Bakanlığı? O da boş vermiş. Köylüye tohumluk dağıtmakla. Tarım Bakanlığı yapacağını yapmış zaten.

Barındırma Bakanlığı olmadığı için, Barındırlık da üzerine almamış işi.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gelince: «durumun memleket sağlığı ile bir ilgisi yok. Yardım konusuna girip girmiyeceğini de inceletiriz» diyormuş.

Kızılay? Ortada ne zelzele, ne su baskını, ne yangın olmadığı için, o da meseleyle ilgisiz bulmuş kendini.

Adana valisi? Ha bak, o işi sıkı tutmuş. Demeci var: ilk baharda köylerine döneceklerı cihetle vilâyetimiz hudutları dışına çıkacakları anlaşılan bu bin göçmen ailesi hakkında şimdilik her hangi bir işlem yapılmasına lüzum yoktur! buyuruyorlar.

Ama sakın hükûmetin bu davayla ilgilenmediği zehabına kapılmayın. Çünkü Başbakanın emrile teker teker her birinin ismi tespit edilyormuş.

En'amı şerif dağıtılacak besbelli

Allah Şemseddin Günaltay kulunu iki cihanda aziz eylesin! Göçmenlerimiz baharа kadar mahvi gıdalarla beslenecekler sanıyorsunuz.

...ıdışında yeni bir hayat doğuyor

...dular

lân yok ama, onların tapusu devletinkinden daha kuvvetli ve daha tesirlidir, karışmam.

İnönünün heykeli

Gecekonducular bugüne kadar ne yapıp yapıp evlerini yıktırtmadılar Fakat durumları hâlâ şüpheli. Yeni tedbirler düşünüyorlar. Meselâ her ihtimale karşı yakında İnönünün heykelini dikecekler. Ondan sonra kimin haddine düşmüş gelip bir ev yıkmak.

Gecekonducuların yeni hâmisi: C. H. P.

Hem Halk Partisi de koruyor Gecekonduları. İstanbulun içinden milyonlarca lâfa sarfederek alamıyacağı oyları iki üç elektrik lâmbası ile almak *dururken C. H. P.* hiç düşünür mü? Fakat kayıtlı kuyutlu seçmenler defterlerde isimlerini bulamazken hükûmetin resmen tanımadığı, hiç bir idari teşkilâta bağlı olmayan, hiç bir kaydı bulunmayan Gecekonducular *nasıl oy verecekler?* «Halk Partisine oy verecekmisiniz?» diye Gecekonducuları sorduğumuz zaman kulağımıza eğilerek: «Biz yokuz ki oy verelim» diyorlar.

Halk Partisi ile «Cami» arasında

Halk Partisi oy ümidile Gecekonducuları tanısa arazinin *sahibi* olan Evkaf ile arası açılacak Partinin dini siyasete âlet ettiği bir zaman da Evkafı darıltmak hiç işine gelmez. Tanımasa oylar gidecek Ne yapmalı?

Siz bakmayın, siyaset o kadar zor bir iş değildir. Gecekonducuların eline tapu senedi vermeden de oylarını almanın ve sonradan (icab derse) *h e p s i n i* oradan atmanın da ko'ayı bulunur. Netekim yeni valimiz bu yolu tuttu: İki üç elektrik lâmbası, bir iki vali, iki üç ziyaret. Tamam. Gecekonducuların oyları elde demektir.

Büyük bir Gecekondu hâmisi daha

Gecekondulara elektrik verilmesi için çalışan lar arasında büyük bir adam daha var. Hem bu zat yalnız nüfuzlu değil aynı zamanda milyoneriler milyoneri. Amerikan fabrikaları müessesili Kim mi? Vehmi Koç. Müteselsil kefaletle en aşağı 10,000 radyo satacak mış. Şimdiden kefaletnameleri hazırmış. Gördünüz mü iş adamını? Demek ki günün birinde, farzımuhal, gecekonducular ellerine tapularını alsalar bile, almalarile *Vehbi Koç'a devretmeleri* bir olacak.

Fakat yağma yok...

Fakat «Bizanss» 1500 sene sonra yeniden kuşatan bu milliksüzler ve emekçiler ordusu haklarını öyle kolay kolay şuna buna kaptırmak *insanlar değiller. Onlar* geçim kavgasını canını dişine takarak kazanmış, mücadeleden çok şeyler öğrenmiş yeni bir Türk işçi ve emekçi tipidirler: Kendilerine inanmış insanlar. Artık kimse çıkıp da onlara «siz cahilsiniz ken dinizi idare edemezsiniz» diyemez, dese onları inandıramaz.

Gecekonducuların gözlerine, bakın!

Belki bu sözleri mübalağa zannediyorsunuz. Bana inanmıyorsanız, gidin, gecekonducuları kendi gözlerinizle görün, gözlerine bakın: Bu gözlerin şimdiye kadar gördüğünüz mahcup, ezilmiş, hayattan bıkmış insanların gözleri olmadığını göreceksiniz. Bunlar hakkına tecavüz eden elleri kırmağa azmetmiş kendine, kendi

yarınına inanmış insanların gözleri.

Gecekonducular kimler?

Bu yeni Demokrasi nizamını kurarak «Köhne Bizansa» nümûne olan insanlar kimler? Tabakhane işçisi Ali, Lâstik fabrikasında Malatyalı Hüseyin, Erzincanlı (zelzeledenberi evsiz) Mehmet, Dokumacı Ahmet, İnşaat işçisi Ordulu Hüseyin, Hademe Sadettin, e n t e r t i p operatörü Necati, Fakir Üniversiteli Necdet *ve daha binlerce.* Yâni «ahlâken sukut etmiş», «Cahil», «teşkilât kabiliyeti olmayan» «Koyun yun gibi millet».

Bizansın ruhu hortladığı bir devirde Gecekondularda yeni *bir hayat doğuyor.*

Dünyada Neler Oluyor

McGheeN.Sadak mülâkatı

Sayın misafirimizi getiren hususi tren, Amerikan ve yine Amerikan bayraklarile donanmış Ankara garına yavaş yavaş girerken, beklemekten sabrı tükenen *halk kalabalığındaki* polis memurlarının heyecanı da son haddini bulmuştu. Tren durur durmaz bir alkış tufanı koptu. Önde sayın misafirimiz Mc Ghee (Amerika Dışişleri Bakan yardımcısının orta ve yakın doğu büro şefi yardımcısı), arkada dost Amerikanın dost sefiri güler yüzle özel vagonlarından indiler. Protokal icabı karşıcı olarak gelenler koşup sayın misafirimizin elini öpmeğe teşebbüs ettilerse de, bu geleneğimizi bilmiyen sayın Mc. Ghee *ani bir tecavüze* uğradığını sanarak ürktü. Kimse elini öpmedi bandonun çaldığı Amerikan ve yine Amerikan Marşı saygile dinlendikten sonra, sayın misafirimiz Amerikan kalığındaki ihtiram kıtasını teftiş ve

sonra otomobille doğru Amerikan sefaretine gidildi. Gidildi diyorum çünkü ben de beraberdim. *E fare* olmanın bu kadarcık olsun bazı avantaları olacak elbet. Gazeteciler kabul edilmiyor denir denmez ben kendimi otomobilin bagaj yerine atıverdim.

Saygılı Telefon

Ne ise efendim lâfı uzatmıyalım geldik sefarete. Sayın misafirimiz doğru *sefirin odasına* çıktı, açtı telefonu. Hani o bizi saatlerce bekleten nazlı telefon yok mu, Allah sizi inandırsın, daha herif (pardon sayın misafirimiz) numarayı çevirmeden Dışişleri Bakanımızı bulup çıkarıverdi sayın *misafirimizin karşısına.*

Mc Ghee'nin kaşları çatık, sesi sertti. Gâvurca bir şeyler söyledi. Daha telefonu kapatmamıştı ki, Sayın Sadak nefes nefese salonun kapısından içeri girdi.

Ben Garb âdetlerini bilirim

Sefir önledi: kulağına: «Sakın elini öpme!» diye fısıldarı. Zarif Dışişleri Bakanımız: «hiç öpermiyim» dedi, ve ceketinin eteklerini tutup iki adımda bir diz kırarak üç reverans yaptıktan sonra sayın misafirimizin önüne gelip durdu. «Ekselans müsaade buyurursanız garda istikbalinizde bulunamamamın sebebini...» diye söze başlıyacak olduysa da, sayın misafirimiz sözünü hışunetle kesti: «Sizi buraya mazeretlerinizi dinlemek için çağırmadım. Alatur *kalıklarla kaybedilecek vaktim* yok. Ciddi mes'eleler konuşacağız» deyince sayın misafirimiz, ince Dışişleri Bakanımız dört k e r e yutkundu. S a y ı n misafirimiz devam etti: «Amerikan yardımının en iyi tatbik edildiği memleket Türkiyedir» Sayın Sadak: «Elimizden geleni yapıyoruz» dedi. *Amerikalı* sözümü kesme diye işaret ederek devam etti:

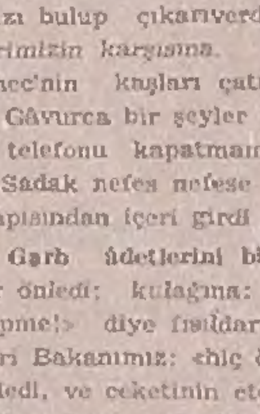

Türkiyeyi örnek almalılar

«Bütün memleketler Türkiye gibi olsa işimiz ne kadar *kolaylaşacak* Amerikan yardımı aleyhinde bulunan her ağzı susturuyorsunuz.» Sadak acısızca başını salladı. «Oysa ki Fransada, İngiltere*de, İtalyada hattâ Belçikada* Amerikan yardımının aleyhinde olanların sayısı her gün artıyor.» Sayın Sadak usulca: «Kızıllar» dedi. Beriki: «Evet Kızıllar» diye devam etti. «Amerikan planları milli bağımsızlıkla telif edilemez*miş! Milli bağımsızlık* bu ne geri ne iptidai söz. Müşterek tehlikeye karşı, müşterek menfaatlerimizi korumak lâzımken milli bağımsızlık ne demek?» Pek sayın Sadak: «Hakkı alıniz var» diye mırıldandı.

«Biz de Almanyayı ele aldık» diye devam etti sayın misafir. «Almanya ile Amerikanın dostluğu zaten eskidir. Birinci dünya harbinden sonra, hatırlarsanız, Almanyayı Dawn planı ile biz dirilt miştik Alman Şröder bankasile bizim Morgan bankamız kardeş bankalardır. Düponlar da, Alman kimya sanayiinin hissedarlarındandır. Alman otomobil sanayii ile General Motors alâkalıdır. Çelik ve petrol tröstlerimizin de, Alman kartellerile anlaşmaları var. Görüyorsunuz ki Almanya ile menfaatlerimiz müşterek. Onun için fabrikaların sökülmesi, harp tazminatı, Nazilerin temizlenmesi gibi safsataları bir kenara bırakıp Almanyayı eski kudret ve haşmetile canlandırmıya çalışıyoruz.

Almanyayı silâhlandırıyoruz

Foster Dulles'in dediği gibi «Almanya Avrupanın kalbidir.» Bakınız daha şimdiden çelik istihsali Hitlerin silâhlanmağa başladığı sene olan 1936 dan yüzde 90 fazladır. Bilirsiniz çelik sanayii harp sanayiinin temelini teşkil eder. Altı aya kadar Almanya harbin en civcivli zamanları yaptığından altı kere çok tank, top, tayyare, denizaltı yapacak duruma gelecektir. Şimdiden Alman Başbakanı Adenaver ile 25 Alman tümenin gizlice silâhlandırılması için anlaştık. Batı hıristiyan medeniyetinin savunmasında biz Amerikalılar asıl Alman ordusuna güveniyoruz. Fransızlar, biliyorsunuz, tefessüh etmiş.»

Zarif Dışişleri Bakanımız: «Bize de güvenebilirsiniz ekselâns» dedi.

Türkiyeye de güveniyoruz

Mc Ghee: «Bittabi size de güveniyoruz» diye devam etti, «Sizlere de güveniyoruz. General Mc Bride düşmanı bir hafta oyalaya bileceğinizi temin ediyor.»

Sayın Sadak: «*Bir kaç tepkili* uçak verirseniz hattâ on gün bile dayanırız» diyecek oldu ise de, sayın misafirimizin sert bakışı üzerine sözü kesti. Beriki devam etti: «Evet sizde vazifenizi yapacaksınız elbet. Fakat mes'ele teker teker milletlerin savunması mes'elesi değildir. Mesele genel savaş planının tatbiki mes'elesidir. küçük milletler çiğnenebilir. Hattâ büyük milletler bile. Biz Avrupayı gözden çıkardık zaten. gaye harbi kazanmaktır. Harbi Amerika kazanırsa, *çiğnenen* memleketlerinizi ,eğer kalkınacak halliniz kalırsa ,yeni bir plân la kalkındıracağımızdan emin olabilirsiniz. Harbde kesin bir netice alamasak bile, düşman bir hayli yıpranmış olacağı için, sonunda *nasıl olsa bir anlaşma* zemini buluruz.»

Netiçeden emin olabilirsiniz

«Amerikan sermayedarları bu harpte 63 milyar dolar safi kâr temin ettiler. Bu kârdan bütün dünyayı nasıl faydalandırdığımı görüyorsunuz. Önümüzdeki *harp* te bunun bir kaç misilini kazanacağımız *için*, neticeden biz de siz de emin olabilirsiniz. Atlantik paktına dahil memleketlerin savunma Bakanları ve Genel Kur-

(Devamı 4 de)

MEKTUP

Nuh Dede Eliyle Dokumacı Ahmede

Sevgülü *kardaşım Ahmet usta*

Senden acele bi akıl danışacağıdım, sona vazgeçtim, şimdi de dayanamadım yazıyorum, Ahmet usta kardaş. Gerçe kısa eteğin sözüne bakılmaz, ne derse der, erkek kısmı avrat eline düştü mü iflah olmaz gayrı, bindi mi ensene, bitti, yandın gettin. Bi mektup aldım -affedersin- bizim karıdan, Senemden bu mektubun altından kalkamıyon, şeytan diyo ki, avrat değil mi, sil defterden, kaldır at, bas tekmeyi...

Güler misin ağlar mısın, *hani* dert yetmiyormuş sanki, bi de Senemle uğraş, yabancı değilsin, kardaşımsın da söylüyom hemide, kancığın dölünü öylesine göreceğini gelki ki, ayıptır söylemesi, gedip Atatürk bahçesinde sabah erken bozlak okuyorum, bahçenin bekçisi seslenmiyo, Niğdeli imiş, halıma bakıp ağlıyo. Noldu diyecen, daha ne olsun, şo kahpe Osman ağa var ya, işte onun burnuna ... avradı, gelmiş bizim Seneme, *demiş* ulan kız, *anaların* kırk yılda bir doğurduğu Senem sen değil misin, senin erkeğin olacak o geçmişi ... herife yazıklar olsun, sen o karanfil gimin kızı bırak ta get Mersin kârhanasından avrat kaçır, ona var, lokanteler, meyhaneler içinde günümü gün eyle de çor çocuğun hendek kenarında *yiyecek* ot arasın, vay kahpe felek, demiş o kahrolası eadı. Senem kız, demiş o balasıca Şaşı Dudu, gençliğine yazık, bak sen bu gençliği bi daha ele geçiremen erkeksiz edemen -bak bak, lâfa bak- öyle demiş o kancık yabancı donguzu, *kız Senemi demiş*, Şaşı Dudu, o Veli Yılmaz dediğin bi daha gelmez gaylı demiş, Mersinli avrat okuyucumuş hemi de demiş, ona parn yediriyo, fetir şapka geyio, Veli Yılmaz Kervankonmaza ayak basmaz gayrı! Senem de sabaha kadar ağlıyomuş. Esaah mı diyo, Şaşı Dudunun dedikleri, esaahsa kendimi kızılyardan atıp dağlara çarpayım...

Şaşı Dudu bu akılı bırak demiş, seni sığırtmaç Hasana veceyim bilsin, babayiğit delikanlıdır seni idare eder demiş Şaşı Dudu, pezüvenk karının dediğine bak hele, *hani hüllet parası olsa*, get hemisini vur, karakola teslim ol, diyo kör şeytan. O Senem olacak aptalın aklını çelmek ne kolaymış, nasıl da esaah *der*, *Mersinli* avrat kaçırmama'... Akıa bak, ulan ne fetir şapkası, çorba yüzü görmeyeli bi ay oldu, bi ay, yeminibillah, bi ay... Sevgili efendim diyo Senem, beni gönlünden çıkarmadıysan beni yanına getirte diyo. Buyur bakalım Ahmet usta kardaş, ne diyon?

Hakı selâm, unutacağıdım, handan da atıldık şo kıravi işi yüzünden.

Veli Yılmaz

MiLLET'e müjdelenen kara haber

Başbakanın millete âdeta müjdelediği bir kara habere göre hükümet yabancı sermayesi karşısında nihayet açıktan açığa karşı teslim bayrağını çekti. Teslim bayrağı çoktan çekilmişti, amma şimdiye kadar üstü, ne de olsa, biraz örtülüydü, artık örtü mörtü kalmadı.

Emperyalizmin amansız düşmanı olan halkımız yabancı sermayesinin ne demek olduğunu iyi bilir. Ona iktidarın bir başarısı gibi gösterilmek istenen olay bakın nedir:

Hükümetin Amerikalılarla yaptığı bir anlaşmaya göre memleketimizde hususi teşebbüslere sermaye temin edecek bir sanayi bankası kurulacak. Bu bankanın başında Amerikalılar bulunacak; sermayesinin aşağı yukarı hepsi Amerikalılara ait olacak. Memleketimize hususi yabancı sermayesi bu kanaldan girecek ve bu sayede, Başbakanın tabiriyle, hususi teşebbüslere (yani yabancı sermaye akımlarına) sahalar açılacaktır.

Peki, sonra ne olacak? Sonra yabancı sermayesi hiç bir kayda tabi olmaksızın başı boş olarak memlekete girecek; zaten pek cılız olan ve yabancı rekabeti karşısında şimdiden çökmeğe yüz tutan yerli sanayiimiz büsbütün sönecek, devlet iktisadi teşekkülleri topu atacak, iktisadi hayatımızın kalbi tamamiyle yabancıların avucuna girecek ve böylece evvelâ topiyle tüfeğiyle gelen yabancı sermayesi nihayet kölelerini milletin bağrına dadıracaktır. Halk Partisinin devletçi vasfına bir halel gelecek mi dersiniz? Hayır, asla! Hükümet devletin iktisadi müesseselerine dokunmayacak ki. O sadece yabancı sermayesine müsaade edecek. Bunda devletçiliğe aykırı ne var? Eğer yabancı sermayesi devlet sanayiini çökertir; yutarsa buna o karışmayacak, bunun sorumluluğu ona ait olmıyacak, işte o kadar.

Peki ama, ya anayasadaki devletçilik prensipleri ne olacak? Şimdilik aynen kalacaklar. Hem sonra, Halk partisinin yeni ideoloğlarınca devletçilik prensipleri iktisadi değil, sosyal bir mahiyet taşır. Onlara göre devletçilik sosyal sınıflar arasında ahengi, muvazeneyi kurmağa yarayan bir devlet müdahalesidir. Devlet bu vazifesini yerine getirmekle her zamandan daha hassas olacak ve bu bakımdan devletçilik zayıflamıyacak, bilâkis kuvvetlenecek. Ama millet yabancı sermayesi karşısında köleleşecek, milli bağımsızlık elden gidecekmiş. Bunlar boş lâflar. Halk Partisi iktidarda kaldıkça memleket yeni bir barbar istilâsına daha uğrasa milli bağımsızlığımızın kılına bile dokunulmıyacağından emin olabilirsiniz.

HAMİ

(Destur Bismillâh)

Türkiyenin en büyük efsuncu mecmuası

İçindekiler:

Gece incir ağacına çıkmak doğru mudur: Hamdullah Suphi

Hacamat nasıl yapılır: Sabık Emniyet Md. Demir Ahmed

Tekkelerde neler yapılabilir: Necip Fazıl

Kadınların karnındaki yeller nasıl giderilir: Lokman Hekim.

ŞAKIR ŞAKIR

Sigorta parasını almak için mi ne, motör bahran bir D. P. ileri geleni bir türlü seçe geçirilememiş, Büyük Millet Meclisi de bu işle meşgul olmuş. Toplantıdan bir parça yayınlıyoruz (Ulus gazetesinden aynen alınmıştır)

«Bu sırada Rasih Kaplan'ın gür sesi duyuldu. Kaplan, sanık Rauf Onursal için:

«— 15 gün evvel Ankarada dolaşıyordu, diyordu.

Sedat Pek de Onursal'ın yeri hakkında büsbütün bilgisiz görünmüyordu. Şöyle devam etti:

«Ben de duydum. Birkaç gün evvel bir yerde oturuyorduk. Kendisinin Fındıklı Hamamında şakır şakır yıkandığı söylendi. Yeriyle, yurduyla... Ama nedense biz bu adamı bulamamaktayız.»

Geno iyi, bu zat hâşa huzurdan başka bir yerde de olabilirdi, o vakit Sedat Pek ne yapacaktı?

HÜRRİYETİ seçen güvercin

İnsanların ,bodurum palası, darağacını, doları, pencereyi, kulis arkasını seçmeleri gibi hayvanlar da hürriyet niyetine buna benzemez neleri seçerler bilirmisiniz?

Pervanenin ateşi, bülbülün gül dikenini, balığın oltayı, ispinozun ökseyi, farenin kapanı seçmeleri hep hürriyet içindir. Tıpkı bunlar gibi pamuk gibi beyaz ve tepesi ponponlu patileri saçak saçak tüylü örtülü bir ehli güvercin de geçenlerde hürriyeti seçti. 8-10 kere havada çılgınca uçuş gösterişi yaptıktan sonra nefes nefese kalışık olmadığı için- gelip karşı dama kondu. Derhal etrafını bir alay kara bacaklı ve kurşuni kara tüylü yabani güvercinler aldılar ve onun ipek tüylerini çımbız gibi gagaları ile ditmiye başladılar. Hayvancağız nereye kaçmak istese bu vahşi hücumun pençesinden kurtulamıyordu. Mahalle çocukları bu acıklı tablo karşısında rikkate gelerek taşla toprakla müdahaleye sürüyü güç dağıtabildiler.

Neye uğradığını şaşıran zavallı hayvancağız kan içinde kalan ve ak bir köpük gibi etrafa uçuşan beyaz tüylerine baka kaldı.

Aynı güvercini üç gün sonra tüyleri dökülmüş, hasta ve perişan bir halde bir cami avlusunda arada sırada gelen geçenin serptiği birer tutamcık mısır ve darıların üstüne kuşkudan çıkmış gibi çılgınca saldıran güvercin sürüsünü bir kenara çekilmiş seyrederken gördüm.

Yem satanların önlerinde mısır ve darı yığınla duruyor, fakat bu bir kısırda açlık ve hastalıktan başka bir şeye yaramıyordu. İki gün sonra merak ettim aynı cami avlusundan geçtim ak güvercin ortada yoktu. Sokağı sapıp uzaklaşırken mahalle içinde küçücük çocukların bir sicim bağlıyarak topraklarda sürükleyip koşturdukları kir ve toz içinde beyaz bir güvercin ölüsü gördüm.

Patronlar Sendikası

(Baştarafı 1 incide)

çilere haber vermek zorunda kaldı: Bunları ağıza almayın, patronlar duyar, lokaut yaparlar sonra. Vakıa patronlar istedikleri vakit işçileri kapı dışarı edip işi durdutuyorlarda ama, buna hiç bir zaman lokaut ismini vermemişlerdi, halbuki verebilirlerdi. İşte Çalışma Bakanı işçileri tam vaktinde ikaz etti. Etti ama ne çare, işçiler gerçek sendika isteriz diye diye mağdur olan patronların akıını çeldiler, şimdi de patronlar sendika kurmayı tasarladılar. Ne yapsınlar, başka çare yok, onlar da sigorta istiyorlar, milyondan aşağı kazanç sigortası -bu suretle asgari kazanç hükûmet tarafından garanti edilecek -ondan sonra efendim Avrupa sigortası -yani dövizi hükûmet temin etmek şartile mecburi Avrupa seyahati- hanımlara kürk ve levanta bahsinde ithal serbestisi vs. Bu hayati konular etrafında görüşen patronların hükûmet tarafından desteklenecekleri, alâkadar makamlar tarafından temin edilmektedir.

Başbakanın son seyahati sırasında, bu konuda sarfettiği cesaret verici sözler bu ümidi doğuruyor. İşverenler sendikasının yakın bir günde bir nümayiş tertibedeceği söylenmektedir.

YENİ BÜTÇE

— Karı, şu bohçayı kaldırabilirmiyik?...

Dünyada neler dönüyor

(Baştarafı 3 cü de)

may Başkanları Amerikan Savunma Bakanı Jhonson'la Genel Kurmay Başkanı General Bradley'in reisliğinde toplantılar yapıp son hazırlıkların bitirilmesi için çok önemli kararlar aldılar. Duydunuz elbet.»

Bay Necmettin: «Duydum, biliyorum efendim» dedi.

İstanbul konferansının kararları

Sayın misafirimiz devam etti: «Benim başkanlığımda toplanan İstanbul konferansında da önemli kararlar verdik. Not ediniz.»

Sadak kalemini aradı; bulamayınca, cömert misafirimiz cebinden bir dolma kalem çıkararak Dışişleri Bakanımıza uzattı:

«Marşal yardımı faslından, Alınız. Ödeme şeklini ve fiyatını sonra kararlaştırınız» dedi. Ve devam etti: «İran ve Yunanistanla müşterek bir savunma paktı imzalayacaksınız. Savunma diyorsam, tabii sözün gelişi. Gereken silâhları biz yollıyacağız. Bir müşterek genel kurmay da kuracaksınız... General Meyride Başkumandanlık vazifesini üzerine alıyor.»

Sayın Dışişleri Bakanımız habire not alıyordu.

«Ben buradan Hindistana gidiyorum.» diye devam etti sayın misafir? «oradan Tokyo'ya geçip Mc Arthur ile görüşeceğim. Uzak Doğunun savunma işi de tamamlanınca, Yeşilköyde yeni yaptırdığınız hava meydanından C. 59 üstün uçan kalelerimiz bir gece havalanacaklar ve ansızın Bakü petrol kuyularını bombalayacaklar.»

Zarif Dışişleri Bakanımızın yüzünde sevinçli bir tebessüm belirdi:

«Keramet buyuruyorsunuz ekselans. Bu tarz geleneklerimize de uygundur. Birinci dünya harbine —zatıâliniz o zaman henüz dünyada yoktunuz, belki bilmezsiniz— evet birinci dünya harbine de iki Alman zırhlısının gidip ansızın Odesayı bombalaması üzerine girmiştik.» deyince, artık konuşmanın gerisini dinlemeden kapının aralığından attım kendimi dışarı. Ne çoraplar örülüyor başınıza ne çoraplar!

FARE

RADYO KİMİN BİBİSİ

Radyo, bir haber okuma sırasında boyuna B. B. C. ye atfen veriştirip duruyordu. Bizim yumurcak oturduğu yerden kulak kabarttı .Dinledi,. dinledi. Nihayet sabredemiyerek patladı:

— Anne, bu radyocu utanmıyor mu? Ha bire bibisi, bibisi deyip duruyor. Hem niye onun ağzına biber sürmüyorsun?' O söylediği kimin bibisi?..

Zuhurata göre

C. H. P. Ankara Merkez İlçe kongresinde bir üye, radyodan bahsederek:

— Bir bayram gecesi

Hapishane önünde direk

Kimi on beş yıl kimi kürek

şarkısının çalınmasını hiç doğru bulmadım, demiş.

Demek sayın üye şarkıya değil de bayram gecesi çalınmasına aleyhtar. Her şeyin bir sırası vardır, demek istiyor. Meselâ milli bayramlarda millî marşlar; kandillerde, dini bayramlarda tekbir, mevlût gibi dini ahenkler icra edilmeli. Buna göre radyomuz için realitelere ve zuhurata uygun oynak bir program hazırlamak gerekiyor. Şöyle ki;

Amerikadan her yeni heyet gelişinde: «Al beni beni, sar beni beni.»

Nihat Erim seyahata çıktıkça: «O gül endâm bir al şâle bürün sün, yürüsün.» gazeli.

Partililer seyahata çıktıkça: «Dağdada davar güderim, Eminem selâm ederim!» türküsü.

C. H. P. den D. P. den mühim istifalar olunca: «Seni vefasız.» şarkısı.

Seçimler arefesinde: «Ben seni sevdim seveli kaynayıp coştum.» şarkısı.

Seçimlerden sonra: «Şeker alalım, şeker alalım, Ankaraya gidip keyif çatalımı...

Peki, ya hapishane türküleri ne ne vakit sıra gelir? diye soracaksınız değil mi? Bize kalırsa, biz sayın üye gibi düşünmüyoruz. Hapishane türküleri gece gündüz söylenebilir.

SPOR

Türkiye- İspanya Boks maçı

İspanya Milli Boks takımı şehrimize geldi - Milli Boks takımımızla karşılaştı. Dövdü, dövüldü. Bunu günlük gazeteler kâfi miktarda aksettirdiler. Yalnız hiç bir gazete şu hususu belirtmedi!..

Yahu dünya üzerinde spor teması yapacak memleketlerin katlığına kıran mı girdi. Bütün dünyanın Demokrat Cumhuriyetçi memleketlerile boksörlerimizi karşılaştırdık ta bir İspanya Milli takımı mı kaldı.

Hepimizin malûmudur ki bugün İspanya da Alman ve İtalyan Faşist sürülerinin iş başına getirdiği yine Faşist bir hükûmetin diktatoryası hakimdir. Ve İspanyanın en güzide sporcu gençleri Cumhuriyetçi olduklarından hapishanelerde çürümektedirler.

İspanya bir iki devlet müstesna dünyanın diğer Demokrat memleketleri tarafından mekruh addedilmiştir. Birleşmiş Milletlere sokulmamıştır. Hattâ 1948 Londra Olimpiyadlarına dâvet edilmedi.

Peki ne diye bizimkiler böyle Faşist kalıntısı bir memleketle dostluk tezahüratı olan spor karşılaşmaları yaparlar?..

Bu hal bizdeki sözde Demokrasi anlayışının spor temaslarımıza tesiri bakımından dikkate şayandır.

SAHTELERİNDEN SAKININIZ

Son günlerde «İstanbulun en zengin adamının çıkardığı» diye satılan bir gazetede sık sık bahsedilen Nuhun Gemisinin bizim gemile hiç bir alâkası yoktur. O gemi başka gemi!

Tufanda batmıyacağını garanti edemeyiz!. .

Ah şu hasiyetli YONCA

Yazan:

Lokman Hekim

Yoncanın faydalarından bahseden bu kitap bütün muhterem yonca severlere tavsiye olunur.

Tekzip

Reşat Aydınlı gazetelere bildiriyor:

Ankarada Küçük Tiyatroda oynanan «Yalancı» piyesi ile yakın uzak hiç bir ilgim yoktur, bilgi edinilmesini rica ederim.

Sahibi ve bu nüshada yazı işlerini fiilen idare eden:
NAHİT ÜSTEMİR
İdare Yeri:
Ankara Cad. No: 37, kat: 3
Mektup Adresi:
Posta kutusu 12, Tophane,
İSTANBUL
ABONE ŞARTLARI:
Seneliği: 480 Krş.
Altı aylığı: 240 Krş.
Dizgi: ANIL Matbaası
Baskı. Tan matbaası